

Po krwawej prowokacji litewskiej

Nota Polski do Litwy

Określony termin odpowiedzi

P. A. T. donosi urzędowo:

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA DOWIADUJE SIĘ, ŻE NOTA DYPLOMATYCZNA POLSKA, OKREŚLAJĄCA WARUNKI NIEZBĘDNE DLA UNIKNIĘCIA NA PRZYSZŁOŚĆ INCYDENTÓW NIEBEZPIECZNYCH DLA POKOJU DORĘCZONA ZOSTAŁA RZĄDOWI LITWESKIEMU DNIA 17 B. M. O GODZ. 21-SZEJ.

RZĄD POLSKI OCZEKUJE ODPOWIEDZI W OKREŚLONYM TERMINIE.

Demarché Estonii i Łotwy

Interpelacja w sejmie litewskim

RYGA, 17. 3. W Kownie toczą się nieustannie obrady ministrów z udziałem prezydenta Smetony.

Minister spr. zagr. Lozorajtis odbył dziś szereg konferencji.

Posłowie Estonii i Łotwy w Kownie złożyli rządowi litewskiemu energiczne demarche, żądając regulowania stosunków z Polską.

RYGA, 17. 3. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku litewskiego zgłoszone zostały interpelacje w

sprawie incydentu polsko - litewskiego, zapytujące, jakie zarządzenia powziął rząd celem wyjaśnienia sytuacji.

W odpowiedzi na te interpelacje, minister spraw wewnętrznych Czaplickas wygłosił dłuższe przemówienie, usiłując dowiedzieć, że Litwa nie ponosi odpowiedzialności za ostatni incydent.

W Kownie krąży wiadomość o skoncentrowaniu kilku dywizji polskich na granicy polsko - litewskiej.

Szykany nie ustają

KOWNO, 17. 3. Ludność polska na Litwie jest w dalszym ciągu szykanowana szczególnie na odcinku szkolnym. Dzięki metodom litewskiego min. oświaty popadli w chorobę tymczasowy dyr. gimnazjum polskiego w Kownie p. Wialbut.

W związku z tym towarzystwo „Pochodnia” zwróciło się natychmiast do min. oświaty, prosząc o stwierdzenie w trybie wyjątkowym na stanowisko czasowo pełniącego obowiązki dyr. Franciszka Dąbrowskiego, który we wspo-

mnianym gimnazjum był dotychczas nauczycielem matematyki. Należy przypuszczać, że podobnie jak do poprzednich dyrektorów również od p. Dąbrowskiego władze litewskie będą się domagały usunięcia z gimnazjum zakwestionowanych uczniów.

RYGA, 17. 3. Donoszą z Kowna o dalszych bardzo licznych wypadkach karania w trybie administracyjnym rodziców dzieci, które uczą się w domu po polsku, jak również nauczycieli Polaków, którzy dzieciom tym dają

lekcje. Niektóre kary są bardzo dotkliwe. Np. Nauczyciela Mostowskiego ukarano grzywną 300

litów, na nauczyciela w Elidzie Gieduska nałożono karę 500 litów.

Kłamliwe wykręty prasy litewskiej

KOWNO, 17. 3. Dziennik „Lietuvos Zinios” w dalszym ciągu stara się przerzucić winę za incydent graniczny na Polskę, przytaczając w tym celu w sposób ten dencyjny i fałszywy zarówno własne, niezgodne z prawdą komentarze szefów tego incydentu, jak również preparując odpowiednio i naświetlając głosy prasy zagranicznej. W ogóle oficjalne czynniki litewskie prowadzą obec-

nie zorganizowaną kampanię prasową, ażeby się wybielić w opinii publicznej Europy, o czym świadczą identyczne prawie notatki i artykuły pochodzące z jednego zawczasu przygotowanego źródła, a które pojawiły się w rozmaitych dziennikach litewskich. Tytuły tych artykułów są dosyć charakterystyczne, brzmią one bowiem: „Polska chce wpływać na Litwę”, „Niesłuszne napady Polaków na Litwę” itp.

Interpelacja w Izbie Gmin

Stanowisko Anglii

LONDYN, 17. 3. W Izbie Gmin zgłoszono dziś interpelację w sprawie sytuacji polsko - litewskiej.

Posel liberalny Mander zainteresował premiera, czy jest w możności złożenia oświadczenia na temat sytuacji polsko - litewskiej, oraz czy rząd brytyjski, w

myśl art. 11 ust. 2 paktu Ligi czyni starania o zapewnienie pokojowego załatwienia incydentu przez Radę Ligi Narodów.

Premier Chamberlain odpowiedział, iż odmowa rządu polskiego przyjęcia lokalnego załatwienia incydentu, w którym polski

32 świadków

na procesie Nowaka

POZNAN, 17. 3. Zainteresowanie procesem Wawrzyńca Nowaka, mordcy ks. proboszcza Streicha w Lubnie p. Poznaniem jest b. duże. Na rozprawę, która odbędzie się w poniedziałek w przyszłym tygodniu rozdano już wszystkie bilety wstępu. Na rozprawę powołano 32 świadków.

Tłumna manifestacja w stolicy

W stolicy o godz. 6 pp. na placu marsz. Piłsudskiego odbyła się tłumna manifestacja przeciwko prowokacji Litwy. Do zgromadzonych tłumów, z ustawionej w środku placu trybuny przemówił gen. Głórecki, który poddał surowej krytyce prześladowanie Polaków na Litwie i ostateczną litewską prowokację.

zobliż straż granicznej zabity został 11 marca oraz wiadomość o zamiarze rządu polskiego załatwienia przy okazji tego incydentu nieporozumień istniejących pomiędzy oboma rządami, wywołała pod-

niesienie. Ambasador J. K. Mościł w Warszawie otrzymał polecenie wskazywania na znaczenie, jakie rząd J. K. Mości przywiązuje do przyjaznego załatwienia tej sprawy.

Głosy zagranicy

o zatargu polsko-litewskim

LONDYN, 17. 3. Dzienniki Londyńskie donoszą o naradzie odbytej wczoraj w Warszawie pod przewodnictwem Prezydenta R. P. przy udziale marszałka Śmigłego - Rydza, premiera, wicepremiery i ministra spr. zagr. Dzienniki podają o interwencji w Kownie posłów brytyjskiego i francuskiego, którzy doradzali rządowi litewskiemu uścipliwieść wobec Polski.

„Times” stwierdza, że rząd litewski do tej pory nie zrozumiał, że cały naród polski gotów jest poprzeć wszelkie kroki prowadzące do zakończenia niemożliwego stanu rzeczy między Litwą a Polską. Nagle pogorszenie sytuacji w Europie nakazuje rządowi polskiemu podjęcie kroków dla położenia kresu anormalnym stosunkom z Litwą.

Niektóre dzienniki londyńskie twierdzą, jakoby kilka dywizji polskich skoncentrowanych było w pobliżu granicy litewskiej.

PARYŻ, 17. 3. Prasa paryska przynosi sprzeczne informacje na temat

zatargu polsko - litewskiego. Dzienniki podkreślają jednak w swych informacjach i komentarzach, że Polsce chodzi w obecnym zatargu o znormowanie stosunków między oboma krajami. Między Polską i Litwą, jak podkreślają niektóre dzienniki, „na granicy i na torach kolejowych, łączących te kraje od 20 niemal lat rośnie trawa”.

RZYM, 17. 3. Kola polityczne, komentując przebieg zatargu polsko-litewskiego, wyrażają opinię, że źródłem tego zatargu jest niemożliwość stan rzeczy, istniejący pomiędzy Polską i Litwą, poczynając od r. 1920 oraz brak normalnych stosunków dyplomatycznych pomiędzy Warszawą i Kownem. Konflikt ten, który wielokrotnie wywoływał głośnie echa międzynarodowe i uniemożliwiał ściślejszą współpracę pomiędzy państwami bałtyckimi, wkroczył dzisiaj w szczególnie ostrą fazę. Wyrażane jest tu również przekonanie, że konflikt ten powinien znaleźć swój epilog w załatwieniu dwustronnym.

Komisja administracyjna uchwaliła

Całkowite zniesienie uboju rytualnego

Porażka min. Poniatowskiego

Sejmowa komisja administracyjna rozpatrywała we czwartek wniosek pos. Dudzińskiego o całkowite zniesienie uboju rytualnego przez skreślenie art. 5 ustawy obowiązującej, który dopuszcza częściowy ubój rytualny dla potrzeb ludności żydowskiej.

Minister Rolnictwa p. Poniatowski oraz wicemin. Oświaty p. Aleksandrowicz wypowiedzieli się przeciw wnioskowi pos. Dudzińskiego, a pos. Sommerstein zarzu-

cił, że wniosek jest niezgodny z konstytucją i domagał się odroczenia rozprawy.

Przewodniczący komisji pos. Duch odpowiedział, że z chwilą kiedy projekt został przyjęty przez marszałka Sejmu wszelkie wątpliwości konstytucyjne odpadają.

W głosowaniu wniosek o skreślenie art. 5 został przyjęty 10-cio głosami przeciwko 7-u. Tym samym poprawki zaproponowane przez rząd, jak naprzykład poprawka dotycząca wprowadzenia przymusu trybowania stały się bezprzedmiotowe.

Z chwilą przyjęcia wniosku o skreślenie art. 5 przedstawiciele rządu opuścili salę obrad. Pozostali jedynie referanci ministerialni. Wniosek pos. Dudzińskiego uchwalono.

dzaju zostały przez rząd zgłoszone (na plenum Sejmu uzasadniał je również minister Poniatowski) i przyjęte przez Sejm.

Przewodniczącym komisji administracyjnej był wówczas również pos. Duch, a obecny wniosek dawca pos. Dudziński referował wniosek pos. Prystorowej.

Ustawa miała na względzie zarówno moment humanitarny jak i gospodarczy. Przyjęcie poprawki rządowej załatwiło sprawę jedynie połowicznie i jako się okazało zasza obecnie konieczność nowelizacji ustawy w kierunku całkowitego zniesienia uboju rytualnego.

MLECZARNIA Szpitalna 7 **DANGLA** Najlepsze obłady jarskie

Deklaracja Bluma

apeluje o... utworzenie nowego rządu

PARYŻ, 17. 3. W wypełnionej po brzegi sali obrad francuskiej Izby Deputowanych premier Blum odczytał dziś popołudniu jedyną w swoim rodzaju deklarację rządu, której myślą przewodnią był gorący apel, wzywający do utworzenia innego rządu, lepiej odpowiadającego okolicznościom. „Interes kraju — brzmi deklaracja — nakazywał stworzenie potężnego gabinetu, gromadzącego wszystkie siły republikańskie dookoła większości, wybranej przez naród. Jakkolwiek wysiłek taki podjęto, to jednak nie powiodło się on”.

Deklaracja tłumaczy ukonstytuowanie obecnego rządu frontu ludowego odmową grup opozycyjnych, które odrzuciły skierowane do nich przez Bluma wezwania. Mimo to rząd zamierza nie pominąć żadnej sposobności, ażeby zrealizować francuską jedność. Rząd gotów jest zawsze ponowić próbę, kierując się duchem, z którego wyszła ta deklaracja.

PARYŻ, 17. 3. Premier Blum zażądał odroczenia interpelacji do wtorku, stawiając sprawę zaufania. Izba wyraziła zaufanie rządowi większością 369 głosów przeciwko 196.

W całej Polsce

ŁÓDŹ, 17. 3. W lokalu „Praca Polska” odbyło się zgromadzenie protestacyjne w sprawie zajścia na granicy polsko - litewskiej.

Po zgromadzeniu uczestnicy zorganizowali pochód przez ulice miasta, wznosząc okrzyki przeciwko prowokacji litewskiej i śpiewając pieśni patriotyczne.

KRAKÓW, 17. 3. Młodzież akademicka zorganizowała wiec akademicki. Po przemówieniach na wiecu, który odbył się w Coll-

gium Novum, odbył się pochód.

LUBLIN, 17. 3. W związku z prowokacjami litewskimi Lublin przygotowuje się do manifestacji protestacyjnej, w czasie której wygłoszone będą przemówienia i uchwalona zostanie rezolucja.

WILNO, 17. 3. Związek Polaków Ziemi Kowieńskiej w Wilnie zwołał na dzień 18 bm. na Placu Orzeszkowej na godz. 6-tą wiec protestacyjny przeciwko zbrodni litewskiej na pograniczu.

Ostateczne zajęcie Caspe

Zbombardowanie Barcelony

przez samoloty gen. Franco

BURGOS, 17. 3. O godzinie 8-jej rano oddziały wojsk gen. Franco zajęły ostatecznie Caspe. Wielka ilość materiału wojennego została zdobyta.

Miasto Caspe było broniące przez 5 brygad międzynarodowych, to też wśród jeńców jest wielu cudzoziemców.

BARCELONA, 17. 3. Dziś o godz. 7.45 pięć samolotów powstańczych bombardowało stolicę Katalonii.

Nalot trwał zaledwie kilkanaście minut, w czasie których zrzu-

ciono niewielką ilość bomb, mimo to jednak, jedna bomba trafiła w wejście do tunelu metro w chwili, gdy znajdowało się tam b. wiele osób. Druga bomba padła na rynek.

Tylko te dwa pociski spowodowały śmierć około 100 osób.

Około godz. 8-jej miasto powróciło do normalnego życia.

BARCELONA, 17. 3. O godz. 10.30 cztery samoloty gen. Franco powtórnie bombardowały miasto. Jest 40 zabitych.

Jak uchwalono

obecnie obowiązującą ustawę?

Ograniczenie uboju rytualnego wprowadzone zostało ustawą z dnia 17 kwietnia 1936 r., obowiązującą od dnia 1 stycznia 1937 roku.

Projekt tej ustawy zgłoszony w dniu 6 lutego 1936 r. jako wniosek pos. Prystorowej, przewidywał w swoim pierwotnym brzmie-

niu całkowite zniesienie uboju. Na komisji administracyjnej ówczesny wiceminister W. R. i O. P. ks. Żongolowicz zajął w imieniu rządu stanowisko, że należy w ustawie tej poczynić poprawki umożliwiające żydom ubój rytualny w granicach ich potrzeb.

W rezultacie poprawki tego ro-

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefony 666-52 (sekretariat) 666-99 (ogólny), 330-59 (Dział gospodarczy „Kronika Kupiecka”), Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimski 3a. Tel. 88-333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 - 19.00.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33, 309-32 (Kasa, buchalteria). Kantor prenumerat: Al. Jerozolimski 3a i 1 pięt. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimski 3a. Tel. 727-33. Konto PKO 23400. Skrzynka Pocztowa 745. Adres telegraficzny - ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103, tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10-13 i 15-18. Poznań, 27 Grudnia. Wieleńsk, Cyganki 34, tel. 135. Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477. Katowice, ul. Stawowa 16, tel. 318-28.
PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnikiem do domu) i na prowincję zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziennikiem Sienkiewicza zł. 3.39 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią słowacką, W. M. Gdansk) i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju. Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalty) na 1-iej stronie - 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) - 60 gr., na ostatniej stronie - 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe - 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia - 1.50 zł., opisy specjalne - 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tusty druk - podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty - wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Al. Jerozolimski 3a. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 7-27-33.